INNOVATIVE PUBLICATION
Journal of Effective Learning and Sustainable Innovation
Vol.4 №5 (2026). MAY
innovativepublication.uz

Meditsina buyumlarini ishlab chiqarishda sanitariya-gigiyena nazoratning o‘rni

(Nukus med texnika ishlab chiqarish korxonasi amaliyotida)

"Nukus Med Tex" korxonasi labaratoriya mudiri
Nishonov Raxmatullo Abduqulovich
"Nukus Med Tex" korxonasi mikrobiologi
Jabborova Sabohat.

Anostasiya Ushbu maqolada meditsina buyumlari ishlab chiqarish jarayonida sanitariya-gigiyena nazoratining ahamiyati, mikrobiologik xavfsizlikni ta’minlashdagi o‘rni hamda ishlab chiqarish muhitida uchraydigan kontaminatsiya manbalari yoritilgan. Shuningdek, steril sharoit yaratish, dezinfeksiya va monitoring tadbirlarining mahsulot sifati hamda inson salomatligiga ta’siri tahlil qilingan.
Kalit so‘zlar: sanitariya nazorati, gigiyena, mikrobiologik monitoring, sterilizatsiya, meditsina buyumlari, dezinfeksiya, aseptik sharoit.
Аннотация.В данной статье рассматривается важность санитарно-гигиенического контроля в процессе производства медицинских изделий, его роль в обеспечении микробиологической безопасности и источники загрязнения в производственной среде. Также анализируется влияние создания стерильных условий, дезинфекции и мер мониторинга на качество продукции и здоровье человека.
Ключевые слова: санитарный контроль, гигиена, микробиологический мониторинг, стерилизация, медицинские изделия, дезинфекция, асептические условия.
Annotation.This article discusses the importance of sanitary and hygienic control in the production process of medical devices, its role in ensuring microbiological safety, and sources of contamination in the production environment. The impact of creating sterile conditions, disinfection, and monitoring measures on product quality and human health is also analyzed.
Keywords: sanitary control, hygiene, microbiological monitoring, sterilization, medical devices, disinfection, aseptic conditions.

Kirish

Hozirgi kunda meditsina buyumlari ishlab chiqarishda mahsulot sifati va xavfsizligini ta’minlash muhim vazifalardan biri hisoblanadi. Ishlab

chiqarish jarayonida sanitariya-gigiyena talablariga rioya qilinmasligi mikroorganizmlarning ko‘payishiga, mahsulotlarning kontaminatsiyalanishiga hamda inson salomatligiga xavf tug‘ilishiga olib keladi. Shu sababli ishlab chiqarish korxonalarida muntazam sanitariya-gigiyena nazoratini olib borish talab etiladi.

Asosiy qism

Sanitariya-gigiyena nazoratining ahamiyati

Sanitariya-gigiyena nazorati ishlab chiqarish xonalari, asbob-uskunalar, xodimlar va ishlab chiqarish muhiti tozaligini nazorat qilishga qaratilgan tadbirlar majmuasidir. Ushbu nazorat:

mahsulotning mikrobiologik xavfsizligini ta’minlaydi;

ishlab chiqarishda bakterial va zamburug‘li kontaminatsiyani kamaytiradi;

steril mahsulotlar sifatini oshiradi;

xalqaro GMP va ISO standartlariga mos ishlashni ta’minlaydi.

Kontaminatsiya manbalari

Meditsina buyumlari ishlab chiqarishda asosiy kontaminatsiya manbalari quyidagilar hisoblanadi:

Ishlab chiqarish xonasidagi havo muhiti;

Xodimlarning qo‘llari va kiyimlari;

Asbob-uskunalar yuzasi;

Xomashyo va suv tizimi;

Yetarli dezinfeksiya qilinmagan ish joylari.

Sanitariya nazoratining asosiy usullari

Korxonalarda quyidagi sanitariya-gigiyena tadbirlari amalga oshiriladi:

ishlab chiqarish xonalarini muntazam dezinfeksiya qilish;

kvartslash va UV-sterilizatsiya;

namlik va harorat monitoringi;

havo mikroflorasini tekshirish;

sterilizatsiya uskunalarini nazorat qilish;

xodimlarning sanitariya qoidalariga amal qilishini kuzatish.

Mikrobiologik monitoring

Mikrobiologik monitoring ishlab chiqarish muhitidagi mikroorganizmlar sonini aniqlashga xizmat qiladi. Monitoring natijalari asosida sanitariya

holati baholanadi va zarur profilaktik choralar belgilanadi. Ayniqsa steril mahsulot ishlab chiqaruvchi korxonalarda monitoring muntazam olib borilishi kerak.

Sanitariya nazoratining mahsulot sifatiga ta’siri

To‘g‘ri tashkil etilgan sanitariya-gigiyena nazorati:

yaroqsiz mahsulotlar sonini kamaytiradi;

ishlab chiqarish samaradorligini oshiradi;

mahsulotlarning xalqaro standartlarga mosligini ta’minlaydi;

iste’molchilar salomatligini himoya qiladi.

Xulosa

Meditsina buyumlari ishlab chiqarishda sanitariya-gigiyena nazorati mahsulot xavfsizligi va sifatini ta’minlovchi asosiy omillardan biridir. Ishlab chiqarish muhitida mikrobiologik monitoringni muntazam olib borish, sterilizatsiya va dezinfeksiya tadbirlariga qat’iy amal qilish korxonaning samarali faoliyat yuritishiga xizmat qiladi. Zamonaviy sanitariya nazorati usullaridan foydalanish meditsina buyumlarining ishonchliligi va biologik xavfsizligini oshiradi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. World Health Organization. Guidelines on Sterility Assurance in Medical Device Production. Geneva, 2019.
2. International Organization for Standardization. ISO 13485:2016 Medical Devices — Quality Management Systems.
3. International Organization for Standardization. ISO 11737-1:2018 Sterilization of Health Care Products.
4. Axmedov A.A. Tibbiy mikrobiologiya. Toshkent, 2020.
5. O‘rinboyev O.X. Mikrobiologiya va sanitariya asoslari. Toshkent, 2021.
6. Medical Microbiology. McGraw-Hill Education, 2020.
7. Prescott L.M. Industrial Microbiology and Biotechnology. Boston, 2019.
8. Meditsina buyumlarini sterilizatsiya qilish va dezinfeksiya bo‘yicha O‘zbekiston Respublikasi sanitariya me’yorlari va qoidalari (SanPiN)

INNOVATIVE PUBLICATION

Journal of Effective Learning and Sustainable Innovation

Vol.4 №5 (2026). MAY

innovativepublication.uz

